

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง ความรู้และการปฏิบัติเกี่ยวกับการเกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกร มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ความรู้และการปฏิบัติเกี่ยวกับการเกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกรในจังหวัดลำพูน เพื่อศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะส่วนบุคคล ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และปัจจัยด้านอื่น ๆ ที่มีต่อความรู้และการปฏิบัติเกี่ยวกับทฤษฎีใหม่ ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคของเกษตรกรในการดำเนินงานเกษตรทฤษฎีใหม่ตามแนวพระราชดำริ ผู้ศึกษาได้แบ่งการวิเคราะห์ออกเป็นขั้นตอนดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะทั่วไปของเกษตรกร

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านความรู้เกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านการปฏิบัติเกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่

ตอนที่ 4 การหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระด้านลักษณะส่วนบุคคล ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ และ สังคม ที่มีต่อความรู้และการปฏิบัติเกี่ยวกับทฤษฎีใหม่

ตอนที่ 5 ปัญหาและอุปสรรคของเกษตรกรในการดำเนินงานเกษตรทฤษฎีใหม่ตามแนวพระราชดำริ

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะทั่วไปของเกษตรกร

1.1 เพศ

จากการศึกษา พบว่า เกษตรกรผู้ทำเกษตรทฤษฎีใหม่ เป็นเพศผู้ชายร้อยละ 88.6 และเป็นหญิงร้อยละ 11.4 (ตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 เพศ

เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
หญิง	12	11.4
ชาย	93	88.6
รวม	105	100

1.2 อายุ

จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรผู้ทำเกษตรทฤษฎีใหม่ มีอายุเฉลี่ย 43.68 ปี ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 40-49 ปี ร้อยละ 41.1 เนื่องจากเป็นหัวหน้าครัวเรือนซึ่งส่วนใหญ่จะมีอายุค่อนข้างสูง รองลงมามีอายุระหว่าง 30-39 ปี ร้อยละ 35.5 และเกษตรกรผู้ทำเกษตรทฤษฎีใหม่ มีอายุสูงสุด 68 ปี และอายุต่ำสุด 28 ปี (ตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 อายุ

ช่วงอายุ (ปี)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
20-29	2	1.9
30-39	37	35.5
40-49	43	41.1
50-59	17	16.4
60 ขึ้นไป	6	5.1
รวม	105	100

อายุต่ำสุด 28 ปี

อายุเฉลี่ย 43.68 ปี

อายุสูงสุด 68 ปี

ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 9.45

1.3 ระดับการศึกษา

จากการศึกษาพบว่า ระดับการศึกษาของเกษตรกรผู้ทำเกษตรทฤษฎีใหม่ ส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับประถม ร้อยละ 51.0 รองลงมามีการศึกษา ระดับมัธยมศึกษาและต่ำกว่าระดับประถมศึกษา ร้อยละ 13.3 (ตารางที่ 3)

ตารางที่ 3 ระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่าระดับประถมศึกษา	14	13.3
ระดับประถมศึกษา	64	51.0
ระดับมัธยมศึกษา	14	13.3
สูงกว่าระดับมัธยมศึกษา (อนุปริญญาขึ้นไป)	13	12.4
รวม	105	100

1.4 แรงงานในครัวเรือน

จากการศึกษาพบว่า แรงงานในครัวเรือนเฉลี่ย 2.58 คน สูงสุด 1 คน ต่ำสุด 5 คน ส่วนใหญ่แรงงานในครัวเรือนระหว่าง 1-2 คน ร้อยละ 51.5 รองลงมา มีแรงงานครัวเรือนระหว่าง 3-4 คน ร้อยละ 46.6 และมีแรงงานในครัวเรือน 5 คน ขึ้นไป ร้อยละ 1.9 (ตารางที่ 4)

ตารางที่ 4 แรงงานในครัวเรือน

แรงงานในครัวเรือน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1-2	54	51.5
3-4	49	46.6
5 คนขึ้นไป	2	1.9
รวม	105	100

แรงงานในครัวเรือนต่ำสุด 1 คน

แรงงานในครัวเรือนเฉลี่ย 2.58 คน

แรงงานในครัวเรือนสูงสุด 5 คน

ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.91

1.5 พื้นที่ถือครอง

จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรที่ทำการเกษตรทฤษฎีใหม่ มีการถือครองที่ดินเฉลี่ย 12.45 ไร่ สูงสุด 27 ไร่ และต่ำสุด 4 ไร่ ส่วนใหญ่มีสภาพการถือครองที่ดิน จำนวน 1-10 ไร่

ร้อยละ 51.6 รองลงมา มีสภาพการถือครองที่ดิน จำนวน 11-20ไร่ ร้อยละ 28.6 และมีสภาพการถือครองที่ดิน จำนวน 21ไร่ ขึ้นไป ร้อยละ 19.8 (ตารางที่ 5)

ตารางที่ 5 พื้นที่ถือครอง

พื้นที่ถือครอง (ไร่)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1-10 ไร่	54	51.6
11-20 ไร่	30	28.6
21 ไร่ขึ้นไป	21	19.8
รวม	105	100
พื้นที่ถือครองในครัวเรือนต่ำสุด 4 ไร่	พื้นที่ถือครองในครัวเรือนเฉลี่ย 12.45 ไร่	
พื้นที่ถือครองในครัวเรือนสูงสุด 27 ไร่	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 6.73	

1.6 ขนาดพื้นที่ที่ทำการเกษตรทฤษฎีใหม่

จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรที่ทำการเกษตรทฤษฎีใหม่ มีใช้พื้นที่ทำเกษตรทฤษฎีใหม่ เฉลี่ย 11.53 ไร่ สูงสุด 27 ไร่ และต่ำสุด 4 ไร่ ส่วนใหญ่ใช้พื้นที่ทำการเกษตรทฤษฎีใหม่ จำนวน 1-10 ไร่ ร้อยละ 56.19 และ ใช้พื้นที่ทำการเกษตรทฤษฎีใหม่ จำนวน 11 - 20 ไร่ ร้อยละ 26.66 (ตารางที่ 6)

ตารางที่ 6 ขนาดพื้นที่ที่ทำการเกษตรทฤษฎีใหม่

ขนาดพื้นที่ (ไร่)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1-10 ไร่	59	56.19
11 - 20ไร่	28	26.66
21 ไร่ขึ้นไป	18	17.15
รวม	105	100
พื้นที่ทำเกษตรทฤษฎีใหม่ต่ำสุด 4 ไร่	พื้นที่ทำเกษตรทฤษฎีใหม่เฉลี่ย 11.53 ไร่	
พื้นที่ทำเกษตรทฤษฎีใหม่สูงสุด 27 ไร่	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 7.00	

1.7 ประสิทธิภาพการทำเกษตรทฤษฎีใหม่

จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่มีประสิทธิภาพในการทำเกษตรทฤษฎีใหม่ 5-7 ปี ร้อยละ 60.0 รองลงมามีประสิทธิภาพในการทำเกษตรทฤษฎีใหม่ 2-4 ปี ร้อยละ 40.0 และเกษตรกรผู้ทำเกษตรทฤษฎีใหม่ มีประสิทธิภาพในการทำเกษตรทฤษฎีใหม่ สูงสุด 7 ปี และอายุต่ำสุด 2 ปี (ตารางที่ 7)

ตารางที่ 7 ประสิทธิภาพการทำเกษตรทฤษฎีใหม่

ประสิทธิภาพการทำเกษตรทฤษฎีใหม่(ปี)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
2-4	42	40.0
5-7	63	60.0
รวม	105	100

ประสิทธิภาพในการทำเกษตรทฤษฎีใหม่ต่ำสุด 2 ปี
 ประสิทธิภาพในการทำเกษตรทฤษฎีใหม่สูงสุด 7 ปี
 ประสิทธิภาพในการทำเกษตรทฤษฎีเฉลี่ย 4.56 ปี
 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.13

1.8 การเป็นสมาชิกกลุ่มทางการเกษตร

เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นสมาชิกกลุ่มเกษตร คิดเป็นร้อยละ 30.5 รองลงมาคือ เป็นสมาชิกกลุ่มสหกรณ์ ร้อยละ 26.7 และกลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่ ร้อยละ 17.1 (ตารางที่ 8)

ตารางที่ 8 การเป็นสมาชิกกลุ่มทางการเกษตร

การเป็นสมาชิกกลุ่มทางการเกษตร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
กลุ่ม ทรศ.	12	11.4
กลุ่มสหกรณ์	28	26.7
กลุ่มเกษตรกร	32	30.5
กลุ่มทฤษฎีใหม่	18	17.1
กลุ่มอื่น ๆ (กลุ่มเครือข่าย , กลุ่มผู้ปลูกกล้วย, กลุ่มผู้ใช้น้ำ)	15	14.3
รวม	105	100

1.9 กิจกรรมของเกษตรกรก่อนทำการเกษตรทฤษฎีใหม่

จากการสำรวจพบว่า ก่อนที่ทำเกษตรทฤษฎีใหม่ ส่วนใหญ่เกษตรกร ทำนา ทำสวน และทำไร่ มาก่อน 71 คน ร้อยละ 67.6 รองลงมา คือ อาชีพเลี้ยงสัตว์ ร้อยละ 27 และ ค้าขาย ร้อยละ 3.8 (ตารางที่ 9)

ตารางที่ 9 กิจกรรมของเกษตรกรก่อนทำการเกษตรทฤษฎีใหม่

กิจกรรมของเกษตรกรก่อนทำการเกษตรทฤษฎีใหม่	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ทำนา ทำสวน และ ไร่	71	67.6
เลี้ยงสัตว์	27	25.7
ค้าขาย	4	3.8
รับราชการ	3	2.9
รวม	105	100

1.10 ปัญหาที่เกษตรกรประสบก่อนทำการเกษตรทฤษฎีใหม่

ปัญหาที่เกษตรกรประสบก่อนทำการเกษตรทฤษฎีใหม่มีหลายประการ ทั้งปัญหาในด้านการผลิต และปัญหาด้านการตลาด โดยปัญหาที่เกษตรกรพบมากที่สุด คือ ปัญหาขาดแคลนน้ำในการเกษตร ร้อยละ 34.3 ราคาผลผลิตไม่แน่นอน ร้อยละ 23.8 ขาดแคลนเงินทุน ร้อยละ 13.3 และ ปัญหาโรคและแมลงระบาด ร้อยละ 10.5 (ตารางที่ 10)

ตารางที่ 10 ปัญหาที่เกษตรกรประสบก่อนทำการเกษตรทฤษฎีใหม่

ปัญหาที่เกษตรกรประสบก่อนทำการเกษตรทฤษฎีใหม่	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ราคาผลผลิตไม่แน่นอน	25	23.8
ขาดแคลนน้ำในการเกษตร	36	34.3
ขาดแคลนเงินทุน	14	13.3
อากาศแปรปรวน	10	9.5
ปัจจัยการผลิตราคาสูง	9	8.6
ปัญหาโรคและแมลงระบาด	11	10.5
รวม	105	100

1.11 รายได้จากภาคการเกษตร

จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรที่ทำการเกษตรแบบทฤษฎีใหม่ มีรายได้ภาคเกษตรเฉลี่ย 61,866.67 บาท สูงสุด 150,000 บาท ต่ำสุด 20,000 บาท เกษตรกรมีรายได้ภาคการเกษตรระหว่าง 20,000 – 50,000 บาท ร้อยละ 46.66 รองลงมา มีรายได้ภาคการเกษตรระหว่าง 40,001 – 80,000 บาท ร้อยละ 35.24 และมีรายได้ภาคการเกษตร 110,001 บาทขึ้นไป ร้อยละ 10.48 (ตารางที่ 11)

ตารางที่ 11 รายได้จากภาคการเกษตร

รายได้จากภาคการเกษตร (บาท)/ปี/ครัวเรือน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
20,000 – 50,000	49	46.66
50,001 – 80,000	37	35.24
80,001 – 110,000	8	7.62
110,001 บาทขึ้นไป	11	10.48
รวม	105	100

รายได้จากภาคเกษตรต่ำสุด 20,000 บาท   รายได้จากภาคเกษตรเฉลี่ย 61,866.67 บาท
 รายได้จากภาคเกษตรสูงสุด 150,000 บาท   ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 5.59

1.12 การติดต่อกับเจ้าหน้าที่เกษตร

จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรที่ทำเกษตรทฤษฎีใหม่ มีการติดต่อกับเจ้าหน้าที่เกษตร เฉลี่ย 0.46 ครั้ง/เดือน สูงสุด 1 ครั้ง ต่ำสุด 0 ครั้ง ส่วนใหญ่ร้อยละ 54.3 เกษตรกรยังไม่เคยติดต่อกับเจ้าหน้าที่ (ตารางที่ 12)

ตารางที่ 12 การติดต่อกับเจ้าหน้าที่เกษตร

จำนวนครั้งในการติดต่อเจ้าหน้าที่เกษตร (ครั้ง/เดือน)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่เคย	57	54.3
เคย	48	45.7
รวม	105	100

จำนวนการติดต่อต่ำสุด 0 ครั้ง/เดือน   จำนวนการติดต่อเฉลี่ย 0.46 ครั้ง/เดือน
 จำนวนการติดต่อสูงสุด 1 ครั้ง/เดือน   ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.50

1.13 การฝึกอบรมด้านเกษตรทฤษฎีใหม่

จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรที่ทำเกษตรทฤษฎีใหม่ เคยเข้ารับการฝึกอบรม ร้อยละ 82.9 (ตารางที่ 13)

ตารางที่ 13 การฝึกอบรมด้านเกษตรทฤษฎีใหม่

การเข้ารับการฝึกอบรม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เคย	87	82.9
ไม่เคย	18	17.1
รวม	105	100

1.14 แหล่งที่ได้รับความรู้เกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่

เกษตรกรผู้ทำเกษตรทฤษฎีใหม่ ส่วนใหญ่ได้รับความรู้เกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่ จากเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ร้อยละ 39.0 รองลงมา จากโทรทัศน์ ร้อยละ 20.9 และ หนังสือพิมพ์ ร้อยละ 16.2 (ตารางที่ 14)

ตารางที่ 14 แหล่งที่ได้รับความรู้เกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่

แหล่งที่ได้รับความรู้	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพื่อนบ้าน	11	10.5
เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร	41	39.0
วิทยุ	14	13.3
หนังสือพิมพ์	17	16.2
โทรทัศน์	22	20.9
รวม	105	100

1.15 แหล่งและเงินทุนในการทำเกษตรทฤษฎีใหม่

แหล่งเงินทุนที่เกษตรกรนำมาใช้ในการทำเกษตรทฤษฎีใหม่มากที่สุดคือ จากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ร้อยละ 33.3 ซึ่งการกู้ยืมเงินจากธนาคารเพื่อการเกษตร

และสหกรณ์การเกษตร ส่วนใหญ่เกษตรกรเสียดอกเบี้ยร้อยละ 9 ต่อปี รองลงมา คือใช้เงินทุนของตนเอง ร้อยละ 32 และ สหกรณ์การเกษตร ส่วนใหญ่เกษตรกรเสียดอกเบี้ยร้อยละ 10 ต่อปี เกษตรกรส่วนใหญ่ใช้เงินทุนในการทำเกษตรทฤษฎีใหม่ จำนวน 5,000 – 25,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 42.86 รองลงมาจำนวน 45,001 – 65,000 บาท ร้อยละ 22.86 และ จำนวน 25,001 – 45,000 บาท ร้อยละ 11.43 ตามลำดับ เกษตรกรใช้เงินทุนในการทำเกษตรผสมผสานเฉลี่ย 50,476.19 บาท เงินทุนต่ำสุด 5,000 บาท สูงสุด 200,000 บาท (ตารางที่ 15)

ตารางที่ 15 แหล่งและเงินทุนในการทำเกษตรทฤษฎีใหม่

แหล่งและเงินทุนในการทำเกษตรทฤษฎีใหม่	จำนวน (คน)	ร้อยละ
แหล่งเงินทุน		
ใช้เงินตนเอง	32	30.5
กู้ ธกส.	35	33.3
กู้สหกรณ์การเกษตร	23	21.9
อื่น ๆ (คปร.)	15	14.3
เงินทุนที่ใช้ทำเกษตรทฤษฎีใหม่ (บาท)		
5,000 – 25,000	45	42.86
25,001 – 45,000	12	11.43
45,001 – 65,000	24	22.86
65,001 – 85,000	8	7.62
85,001 บาท ขึ้นไป	16	15.23
เงินทุนต่ำสุด 5,000 บาท	เงินทุนเฉลี่ย 50,476.19 บาท	
เงินทุนสูงสุด 200,000 บาท	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 49,436.85	

1.16 พื้นที่การเกษตรทฤษฎีใหม่

เกษตรกรส่วนมากมีพื้นที่ทำการเกษตร 1-10 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 56.19 จากการเก็บข้อมูลพบว่า พื้นที่ทำการเกษตรของเกษตรกรส่วนใหญ่เป็นที่ดอน ร้อยละ 58.1 รองลงมาคือ ที่ราบ ร้อยละ 26.7 และที่ลุ่ม ร้อยละ 15.2

ชนิดของดินในพื้นที่ของเกษตรกรเป็นดินร่วนปนทรายมากที่สุด ร้อยละ 42.9 รองลงมา
เป็นดินร่วน ร้อยละ 33.3 และดินทราย ร้อยละ 13.3 (ตารางที่ 16)

ตารางที่ 16 พื้นที่ทำการเกษตรทฤษฎีใหม่

พื้นที่ทำการเกษตรทฤษฎีใหม่	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ขนาดพื้นที่ทำการเกษตรทฤษฎีใหม่ (ไร่)		
1-10 ไร่	59	56.19
11 - 20ไร่	28	26.66
21 ไร่ขึ้นไป	18	17.15
ลักษณะพื้นที่ทำการเกษตรทฤษฎีใหม่		
ที่ราบ	28	26.7
ที่ดอน	61	58.1
ที่ลุ่ม	16	15.2
ชนิดของดิน		
ดินทราย	14	13.3
ดินเหนียว	11	10.5
ดินร่วน	35	33.3
ดินร่วนปนทราย	45	42.9

1.17 การจัดสรรพื้นที่ของเกษตรกร

เกษตรกรที่ทำเกษตรทฤษฎีใหม่ ส่วนใหญ่มีพื้นที่สระน้ำประมาณ 1 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 50.4 รองลงมาได้แก่ พื้นที่ทำนา 1-2 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 45.7 พื้นที่ปลูกไม้ผล ไม้ยืนต้น 1-2 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 29.5 และที่อยู่อาศัย 3 งาน - 1 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 58.1

พื้นที่สระน้ำโดยเฉลี่ย 2.03 ไร่ สูงสุด 5 ไร่ ต่ำสุด 0.25 ไร่

พื้นที่นาโดยเฉลี่ย 3.53 ไร่ สูงสุด 9 ไร่ ต่ำสุด 1 ไร่

พื้นที่ปลูกไม้ผลและไม้ยืนต้น โดยเฉลี่ย 4.62 ไร่ สูงสุด 12 ไร่ ต่ำสุด 1 ไร่

ที่อยู่อาศัย โดยเฉลี่ย 0.86 ไร่ สูงสุด 3 ไร่ ต่ำสุด 0.25 ไร่ (ตารางที่ 17)

ตารางที่ 17 การจัดสรรพื้นที่ของเกษตรกร

การจัดสรรพื้นที่ของเกษตรกร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
พื้นที่สระน้ำ		
0.50 ไร่	30	28.5
1 ไร่	53	50.4
2 ไร่	6	5.7
3 ไร่	6	5.7
4 ไร่ขึ้นไป	10	9.5
พื้นที่ทำนา		
1-2 ไร่	48	45.7
3-4 ไร่	18	17.1
5-6 ไร่	28	26.6
7 ไร่ขึ้นไป	11	10.5
พื้นที่ทำสวน		
1-2 ไร่	31	29.52
3-4 ไร่	28	26.66
5-6 ไร่	18	17.16
7 ไร่ขึ้นไป	28	26.66
ที่อยู่อาศัย		
1 งาน – 2 งาน	38	36.1
3 งาน – 1 ไร่	61	58.1
2 ไร่ ขึ้นไป	6	5.7

1.18 แหล่งน้ำเพื่อการเกษตร

จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ ร้อยละ 68.6 มีสระน้ำ เป็นของตนเอง โดยเฉลี่ยครัวเรือนละ 1 บ่อ รองลงมา มีการขุดบ่อบาดาล ร้อยละ 19.0 และอาศัยน้ำจากชลประทาน ร้อยละ 12.4 (ตารางที่ 18)

ตารางที่ 18 แหล่งน้ำเพื่อการเกษตร

แหล่งน้ำเพื่อการเกษตร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
สระน้ำ	72	68.6
น้ำชลประทาน	13	12.4
บ่อบาดาล	20	19.0
รวม	105	100

1.19 การเพาะปลูกข้าว

ส่วนใหญ่เกษตรกรจะทำการเพาะปลูกพันธุ์ข้าว กข.6 ร้อยละ 61.9 รองลงมา คือ พันธุ์เหนียวสันป่าตอง ร้อยละ 36.3 และหอมมะลิ 105 ร้อยละ 4.8 (ตารางที่ 19)

ตารางที่ 19 การเพาะปลูกข้าว

การเพาะปลูกข้าว	จำนวน (คน)	ร้อยละ
พันธุ์ข้าวที่ปลูก		
กข.6	65	61.9
หอมมะลิ 105	5	4.8
เหนียวสันป่าตอง	35	36.3

1.20 การปลูกพืชไร่

พืชไร่ที่เกษตรกรทำเกษตรทฤษฎีใหม่ทำการเพาะปลูกมีหลายชนิด โดยพืชไร่ที่เกษตรกรนิยมปลูกมากที่สุด คือ หอมแดง ร้อยละ 54.3 รองลงมาคือ ถั่วเหลือง ร้อยละ 31.4 เพราะมีราคาดีและยังช่วยปรับปรุงดิน และ กระเทียม ร้อยละ 14.3 (ตารางที่ 20)

ตารางที่ 20 การปลูกพืชไร่

การปลูกพืชไร่	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ถั่วเหลือง	33	31.4
หอมแดง	57	54.3
กระเทียม	15	14.3

1.21 การปลูกไม้ผล

เกษตรกรส่วนใหญ่ปลูกลำไย คิดเป็นร้อยละ 79.1 รองลงมาคือ มะม่วง ร้อยละ 13.3 และอื่น ๆ เช่น ถั่วฝักยาว กระเทียม เป็นต้น ร้อยละ 7.6 ไม้ผลที่เกษตรกรทำการเพาะปลูกส่วนใหญ่ เป็นไม้ผลที่ทำรายได้ให้เกษตรกร ซึ่งผลผลิตที่ได้เกษตรกรจะใช้ประโยชน์ทั้งบริโภคในครอบครัวและนำไปจำหน่าย (ตารางที่ 21)

ตารางที่ 21 การปลูกไม้ผล

การปลูกไม้ผล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ลำไย	83	79.1
มะม่วง	14	13.3
อื่น ๆ	8	7.6

1.22 การปลูกผัก

เกษตรกรปลูกพริกเป็นส่วนใหญ่ปลูก คิดเป็นร้อยละ 49.5 รองลงมาคือ ผักกาดขาวดั่งจิง ข่า ตะไคร้ และผักพื้นบ้าน ผักที่เกษตรกรทำการเพาะปลูกสามารถใช้ประโยชน์ทั้งบริโภคในครอบครัวและนำไปจำหน่ายเพื่อเป็นรายได้อีกทางหนึ่ง โดยเกษตรกรจะทำการเพาะปลูกผักหมุนเวียนตลอดทั้งปี (ตารางที่ 22)

ตารางที่ 22 การปลูกผัก

การปลูกผัก	จำนวน	ร้อยละ
พริก	52	49.5
ผักกาดกวาดั่ง	37	35.2
จิง - ข่า - ตะไคร้	6	4.8
ผักพื้นบ้าน (ดอกแค ชะอม ผักหวาน ฯลฯ)	11	10.5

1.23 การเลี้ยงสัตว์

สัตว์ที่เกษตรกรส่วนใหญ่เลี้ยงคือ ไก่พันธุ์พื้นเมือง ร้อยละ 69.5 เนื่องจากไก่พันธุ์พื้นเมืองเลี้ยงง่าย สามารถนำมาบริโภคในครัวเรือนและจำหน่ายเป็นรายได้ รองลงมาคือ ปลา ร้อยละ 44.8 โดยปลาที่นิยมเลี้ยงมากที่สุดคือ ปลาดุก รองลงมาเป็นปลานิล ปลาหีบตาม ตามลำดับ (ตาราง 23)

ตารางที่ 23 การเลี้ยงสัตว์

การเลี้ยงสัตว์	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไก่พันธุ์พื้นเมือง	73	69.5
สุกร	45	42.9
โค	33	31.4
ปลา	47	44.8
กบ	37	35.2

1.23 รูปแบบของกิจกรรมเกษตรทฤษฎีใหม่

จากการศึกษาพบว่า รูปแบบของกิจกรรมเกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกร มีหลายรูปแบบ โดยรูปแบบที่มีเกษตรกรทำการผลิตมากที่สุด ได้แก่ การปลูกข้าว + ไม้ผล + พืชผัก + สัตว์ปีก + สัตว์น้ำ คิดเป็นร้อยละ 39.0 รองลงมาได้แก่ การปลูกข้าว + ไม้ผล + พืชไร่ + สัตว์อื่น + สัตว์ปีก + สัตว์น้ำ คิดเป็นร้อยละ 20.9 และปลูกข้าว + ไม้ผล + พืชไร่ + สัตว์ปีก + สัตว์น้ำ ร้อยละ 16.2 (ตารางที่ 24)

ตารางที่ 24 รูปแบบของกิจกรรมเกษตรทฤษฎีใหม่

รูปแบบของกิจกรรมเกษตรทฤษฎีใหม่	จำนวน (คน)	ร้อยละ
การปลูกข้าว + ไม้ผล + พืชผัก + สัตว์ปีก + สัตว์น้ำ	41	39.0
การปลูกข้าว + ไม้ผล + พืชไร่ + สัตว์อื่น + สัตว์ปีก + สัตว์น้ำ	22	20.9
ปลูกข้าว + ไม้ผล + พืชไร่ + สัตว์ปีก + สัตว์น้ำ	17	16.2
ปลูกข้าว + ไม้ผล + สัตว์อื่น ๆ + สัตว์ปีก + สัตว์น้ำ	14	13.3
รูปแบบอื่น ๆ	11	10.5
รวม	105	100

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลด้านความรู้เกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่

2.1 ระดับความรู้ของเกษตรกรเกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่

จากการทดสอบความรู้เกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่ พบว่า เกษตรกรสามารถตอบคำถามได้ถูกต้องเกินร้อยละ 50 ของจำนวนเกษตรกรผู้ตอบทั้งหมด มี 6 ข้อ ส่วนข้อที่ตอบผิดมากที่สุด คือ หัวข้อความรู้เกี่ยวกับ เกษตรทฤษฎีใหม่ คือ หลักการเพิ่มผลผลิตข้าว คิดเป็น ร้อยละ 98.1 (ตารางที่ 25)

ตารางที่ 25 จำนวนและร้อยละของเกษตรกรผู้ทำเกษตรทฤษฎีใหม่ที่มีความรู้ด้านเกษตรทฤษฎีใหม่

ข้อความ	เกษตรกรที่ตอบถูกต้อง		เกษตรกรที่ตอบผิด	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. ทฤษฎีใหม่หมายถึง หลักการในการจัดการที่ดิน และน้ำเพื่อการเกษตร	57	54.3	48	45.7
2. เกษตรทฤษฎีใหม่เหมาะสำหรับผู้ที่ถือครองที่ดินตั้งแต่ 10-20 ไร่	25	23.8	80	76.2
3. เกษตรทฤษฎีใหม่ไม่จำเป็นต้องปลูกข้าวก็ได้	66	62.9	39	37.1
4. เกษตรทฤษฎีใหม่ คือ หลักการเพิ่มผลผลิตข้าว	2	1.9	103	98.1
5. เกษตรทฤษฎีใหม่ มีอัตราส่วนในการจัดสรรที่ดิน คือ น้ำ 30 : นา 30 : ทำไร่อื่นๆ 30 : ที่อยู่อาศัย 10	63	60.0	42	40.0
6. ทฤษฎีใหม่มีทั้งหมด 4 ขั้นตอน	31	29.5	74	70.5
7. เกษตรทฤษฎีใหม่ที่สมบูรณ์ ธรรมชาติจะต้องทำหน้าที่ ได้อย่างมีประสิทธิภาพและเต็มความสามารถ	83	89	22	21
8. ผู้ที่มีฐานะดี สมาชิกในครอบครัวน้อย มีพื้นที่มาก มีแหล่งน้ำสมบูรณ์ ต้องจ้างแรงงาน ก็สามารถทำการ เกษตรที่เรียกว่า ทฤษฎีใหม่ได้	33	31.4	72	68.6
9. การทำการเกษตรทฤษฎีใหม่ส่งผลให้เกิดเศรษฐกิจ พอเพียงได้	82	78.1	23	21.9
10. เกษตรทฤษฎีใหม่ คือ การทำการเกษตรเพื่อการค้า	85	80.95	20	19.05

จากการทดสอบ ความรู้เกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกร พบว่า เกษตรกร
ร้อยละ 47.6 มีระดับความรู้อยู่ในปานกลาง เกษตรกรร้อยละ 32.4 มีความรู้ในระดับดี และ
เกษตรกรร้อยละ 20.0 มีความรู้ในระดับน้อย โดยเกษตรกรมีความรู้เกี่ยวกับทฤษฎีใหม่ต่ำสุด 2
คะแนน และมีคะแนนความรู้สูงสุด 9 คะแนน ความรู้เกี่ยวกับทฤษฎีใหม่เฉลี่ย 5.69 คะแนน และ
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.18 (ตารางที่ 26)

เลขหมู่.....

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ตารางที่ 26 ระดับความรู้เกี่ยวกับทฤษฎีใหม่ของเกษตรกร

ระดับความรู้	จำนวน (คน)	ร้อยละ
มีความรู้ดี (ได้ 7-9 คะแนน)	34	32.4
มีความรู้ปานกลาง (ได้ 5-6 คะแนน)	50	47.6
มีความรู้น้อย (ได้ 2-4 คะแนน)	21	20.0
รวม	105	100

คะแนนที่เกษตรกรได้ต่ำสุด 2 คะแนน   คะแนนเฉลี่ยที่เกษตรกรได้ 5.69 คะแนน
 คะแนนที่เกษตรกรได้สูงสุด 9 คะแนน   ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.18

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลการปฏิบัติเกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่

จากการศึกษา การปฏิบัติเกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกร พบว่า ในระดับการปฏิบัติมาก ประเด็นเรื่อง ผลผลิตที่ได้จากการทำการเกษตร ส่วนใหญ่จะบริโภคในครัวเรือน ถ้าเหลือจึงจำหน่าย และแรงงานในการทำการเกษตรใช้แรงงานในครอบครัวเป็นส่วนใหญ่ มีการปฏิบัติมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 58.1 และ 47.6 ตามลำดับ

สำหรับการปฏิบัติในระดับปานกลาง ประเด็นที่มีการปฏิบัติมากที่สุด คือ การจัดสรรพื้นที่ น้ำ : นาข้าว : พืชไร่ไม้ผล : ที่อยู่อาศัย เป็นอัตราส่วน 30 : 30 : 30 : 10 คิดเป็นร้อยละ 68.6 ส่วนการปฏิบัติในระดับต่ำ ประเด็นที่มีการปฏิบัติมากที่สุด ได้แก่ พื้นที่รอบ ๆ ที่อยู่อาศัยของท่านสามารถทำประโยชน์จากการเลี้ยงสัตว์ ปลูกผักสวนครัว ฯลฯ คิดเป็นร้อยละ 50.5 (ตารางที่ 27)

ตารางที่ 27 จำนวนและร้อยละของเกษตรกรผู้ทำเกษตรทฤษฎีใหม่ที่มีการปฏิบัติเกษตรทฤษฎีใหม่

การปฏิบัติ	ระดับ น้อย	ระดับปาน กลาง	ระดับ มาก
1. ท่านมีพื้นที่ทำการเกษตรทฤษฎีใหม่อยู่ประมาณ 10 – 20 ไร่	24 (22.9)	40 (38.1)	41 (39.0)
2. ท่านจัดสรรพื้นที่ น้ำ : นาข้าว : พืชไร่ไม้ผล : ที่อยู่อาศัย เป็นอัตรา ส่วน 30 : 30 : 30 : 10	13 (12.4)	72 (68.6)	20 (19.0)
3. ท่านมีแหล่งน้ำที่สามารถเก็บกักน้ำไว้ใช้ในยามขาดแคลนได้เพียงพอ ตลอดปี	24 (22.9)	41 (39.0)	40 (38.1)
4. ท่านมีผลผลิตข้าวที่เพียงพอต่อการบริโภคได้ตลอดทั้งปี	45 (42.9)	30 (28.6)	30 (28.6)
5. ท่านมีรายได้หมุนเวียนตลอดทั้งปี	32 (30.5)	62 (59.0)	11 (10.5)
6. ท่านสามารถใช้ประโยชน์จากที่ดินได้เต็มที่	22 (21.0)	63 (60.0)	20 (19.0)
7. ในพื้นที่ของท่าน ไม่มีอาชีพหรือแหล่งรายได้อื่น ๆ ที่ดีกว่า (เช่น โรง งานอุตสาหกรรมกรรมต่าง ๆ)	43 (41.0)	61 (58.1)	1 (1.0)
8. พื้นที่รอบ ๆ ที่อยู่อาศัยของท่านสามารถทำประโยชน์จากการเลี้ยงสัตว์ ปลูกผักสวนครัว ฯลฯ	53 (50.5)	41 (39.0)	11 (10.5)
9. แรงงานในการทำการเกษตรของท่านใช้แรงงานในครอบครัวเป็นส่วน ใหญ่	32 (30.5)	23 (21.9)	50 (47.6)
10. ผลผลิตที่ได้จากการทำการเกษตร ส่วนใหญ่จะบริโภคในครัวเรือน ถ้า เหลือจึงจำหน่าย	22 (21.0)	22 (21.0)	61 (58.1)

จากการศึกษา ระดับการปฏิบัติเกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกร พบว่า เกษตรกร ร้อยละ 43.0 มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย เกษตรกรร้อยละ 38.0 มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง และเกษตรกรร้อยละ 19.0 มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยเกษตรกรมีการปฏิบัติเกี่ยวกับทฤษฎีใหม่ ต่ำสุด 12 คะแนน และมีคะแนนปฏิบัติสูงสุด 27 คะแนน การปฏิบัติเกี่ยวกับทฤษฎีใหม่เฉลี่ย 19.75 คะแนน และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 4.09 (ตารางที่ 28)

ตารางที่ 28 ระดับการปฏิบัติเกี่ยวกับทฤษฎีใหม่ของเกษตรกร

ระดับการปฏิบัติ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ปฏิบัติระดับดี (ได้ 23-27 คะแนน)	20	19.0
ปฏิบัติระดับปานกลาง (ได้ 18-22 คะแนน)	40	38.0
ปฏิบัติระดับน้อย (ได้ 12-17 คะแนน)	45	43.0
รวม	105	100

คะแนนที่เกษตรกรได้ต่ำสุด 12 คะแนน คะแนนเฉลี่ยที่เกษตรกรได้ 19.75 คะแนน
 คะแนนที่เกษตรกรได้สูงสุด 27 คะแนน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 4.09

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระด้านลักษณะบุคคล เศรษฐกิจ และสังคม ที่มีต่อความรู้และการปฏิบัติเกี่ยวกับทฤษฎีใหม่

4.1 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระด้านลักษณะบุคคล เศรษฐกิจ และสังคม ที่มีต่อความรู้เกี่ยวกับเกษตรกรทฤษฎีใหม่

สมมติฐานที่ 1 ความสัมพันธ์ระหว่างเพศของเกษตรกรกับความรู้เกี่ยวกับทฤษฎีใหม่

จากการศึกษาพบว่า เกษตรกร เพศชาย ส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับเกษตรกรทฤษฎีใหม่ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 40.0) ระดับดี (ร้อยละ 29.52) และระดับน้อย (ร้อยละ 19.05) เช่นเดียวกับเกษตรกรเพศหญิง (ร้อยละ 7.64 2.86 และ 1.0 ตามลำดับ)

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ เพศของเกษตรกรไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับเกษตรกรทฤษฎีใหม่ ที่ระดับความเชื่อมั่น .05 (ตาราง 29)

ตาราง 29 ความสัมพันธ์ระหว่างเพศของเกษตรกรกับความรู้เกี่ยวกับทฤษฎีใหม่

เพศ	ความรู้เกี่ยวกับทฤษฎีใหม่			รวม
	ดี	ปานกลาง	น้อย	
ชาย	31 (29.52)	42 (40.0)	20(19.05)	93(88.57)
หญิง	3 (2.86)	8(7.64)	1(1.0)	12(11.43)
รวม	34 (32.4)	50(47.6)	21(20.0)	105(100)

χ^2 (คำนวณ) = 0.667 χ^2 (ตาราง) (1,0.05) = 3.84
 ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (NS)

สมมติฐานที่ 2 ความสัมพันธ์ระหว่างอายุของเกษตรกรกับความรู้เกี่ยวกับทฤษฎีใหม่

จากการศึกษาพบว่า เกษตรกร ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 40 – 49 ปี มีความรู้เกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่ในระดับปานกลางและระดับดี (ร้อยละ 14.2) และระดับน้อย(ร้อยละ 8.5) เช่นเดียวกับเกษตรกรที่มีช่วงอายุอื่น ๆ

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ อายุของเกษตรกรไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่ ที่ระดับความเชื่อมั่น .05 (ตาราง 30)

ตาราง 30 ความสัมพันธ์ระหว่างอายุของเกษตรกรกับความรู้เกี่ยวกับทฤษฎีใหม่

อายุ (ปี)	ความรู้เกี่ยวกับทฤษฎีใหม่			รวม (คน)
	ดี	ปานกลาง	น้อย	
20-39	17 (16.1)	15 (14.2)	9 (8.5)	39 (37.2)
40-59	14 (12.3)	32 (30.4)	12 (11.4)	58 (54.2)
60 ขึ้นไป	3 (3.8)	3 (2.8)	2 (1.9)	8 (6.6)
รวม	34 (32.4)	50(47.6)	21(20.0)	105 (100)

χ^2 (คำนวณ) = .003 χ^2 (ตาราง) (1,0.05) = 3.84
 ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (NS)

สมมติฐานที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาของเกษตรกรกับความรู้เกี่ยวกับทฤษฎีใหม่

จากการศึกษาพบว่า เกษตรกร ส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษา มีความรู้เกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 18.0) ระดับดี (ร้อยละ 6.7) และระดับน้อย (ร้อยละ 9.5) เช่นเดียวกับเกษตรกร ส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษา (ร้อยละ 13.3 5.7 และ 0.9 ตามลำดับ)

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ ระดับการศึกษาของเกษตรกรมีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่ ที่ระดับความเชื่อมั่น .05 (ตาราง 31)

ตาราง 31 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาของเกษตรกรกับความรู้เกี่ยวกับทฤษฎีใหม่

ระดับการศึกษา	ความรู้เกี่ยวกับทฤษฎีใหม่			รวม (คน)
	ดี	ปานกลาง	น้อย	
ต่ำกว่าระดับประถมศึกษา	7 (6.7)	7 (6.67)	0 (0)	14 (13.3)
ระดับประถมศึกษา	7 (6.7)	19(18.0)	8 (9.5)	36 (34.3)
ระดับมัธยมศึกษา	6 (5.7)	14 (13.3)	1(0.9)	28 (26.7)
สูงกว่าระดับมัธยมศึกษา	8 (7.6)	5 (4.76)	2 (1.90)	14 (13.3)
รวม	34 (32.4)	50(47.6)	21(20.0)	105 (100)

$$\chi^2 (\text{คำนวณ}) = 4.29^*$$

$$\chi^2 (\text{ตาราง}) (1,0.05) = 3.84$$

มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05

สมมติฐานที่ 4 ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนแรงงานของเกษตรกรกับความรู้เกี่ยวกับทฤษฎีใหม่

จากการศึกษาพบว่า เกษตรกร ส่วนใหญ่มีแรงงานจำนวน 1-2 คน มีความรู้เกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 21.9) ระดับดี (ร้อยละ 17.1) และระดับน้อย (ร้อยละ 12.4) เช่นเดียวกับเกษตรกร ส่วนใหญ่ที่มีแรงงาน 3-4 คน (ร้อยละ 23.8 15.2 และ 7.6 ตามลำดับ)

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ จำนวนของเกษตรกรไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่ ที่ระดับความเชื่อมั่น .05 (ตาราง 32)

ตาราง 32 ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนแรงงานกับความรู้เกี่ยวกับทฤษฎีใหม่

จำนวนแรงงาน (คน)	ความรู้เกี่ยวกับทฤษฎีใหม่			รวม (คน)
	ดี	ปานกลาง	น้อย	
1-2	18(17.1)	23(21.9)	13(12.4)	54(51.4)
3 คนขึ้นไป	16(15.2)	27(25.7)	8(7.6)	51(48.6)
รวม	34(32.4)	50(47.6)	21(20.0)	105(100)
χ^2 (คำนวณ) = 2.19		χ^2 (ตาราง) (1,0.05) = 3.84		
ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (NS)				

สมมติฐานที่ 5 ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ของเกษตรกรกับความรู้เกี่ยวกับทฤษฎีใหม่

จากการศึกษาพบว่า เกษตรกร ส่วนใหญ่มีรายได้ 20,000 – 50,000 บาท/ปี/ครัวเรือน มีความรู้เกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 23.8) ระดับดีและระดับน้อย (ร้อยละ 11.4) เช่นเดียวกับเกษตรกร ที่มีรายได้ 50,001 – 80,000 บาท/ปี/ครัวเรือน (ร้อยละ 14.3 12.4 และ 8.6 ตามลำดับ)

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ รายได้ของเกษตรกรไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่ ที่ระดับความเชื่อมั่น .05 (ตาราง 33)

ตาราง 33 ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ของเกษตรกรกับความรู้เกี่ยวกับทฤษฎีใหม่

รายได้ (บาท)	ความรู้เกี่ยวกับทฤษฎีใหม่			รวม (คน)
	ดี	ปานกลาง	น้อย	
20,000 – 50,000	12(11.4)	25(23.8)	12(11.4)	49(46.7)
50,001 – 80,000	13(12.4)	15(14.3)	9(8.6)	37(35.2)
80,001 – 110,000	4(3.8)	4(3.8)	-	8(7.6)
110,001 บาทขึ้นไป	5(4.8)	6(5.7)	-	11(10.5)
รวม	21(20.0)	50(47.6)	34(32.4)	105(100)
χ^2 (คำนวณ) = 3.32		χ^2 (ตาราง) (1,0.05) = 3.84		
ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (NS)				

สมมติฐานที่ 6 ความสัมพันธ์ระหว่างพื้นที่ถือครองของเกษตรกรกับความรู้เกี่ยวกับทฤษฎีใหม่

จากการศึกษาพบว่า เกษตรกร ส่วนใหญ่มีพื้นที่ 1 – 10 ไร่ มีความรู้เกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 27.6) ระดับดี (12.4) และระดับน้อย (ร้อยละ 11.4) เช่นเดียวกับเกษตรกร ที่มีพื้นที่ในช่วงอื่น ๆ

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ พื้นที่ถือครองของเกษตรกรมีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่ ที่ระดับความเชื่อมั่น .05 (ตาราง 34)

ตาราง 34 ความสัมพันธ์ระหว่างพื้นที่ถือครองของเกษตรกรกับความรู้เกี่ยวกับทฤษฎีใหม่

พื้นที่ (ไร่)	ความรู้เกี่ยวกับทฤษฎีใหม่			รวม (คน)
	ดี	ปานกลาง	น้อย	
1-10 ไร่	13(12.4)	29(27.6)	12(11.4)	54(51.4)
11-20 ไร่	11(10.5)	12(11.4)	7(6.7)	30(28.6)
21 ไร่ขึ้นไป	10(9.5)	9(8.6)	2(1.9)	21(20.0)
รวม	34(32.4)	50(47.6)	21(20.0)	105(100)

$$\chi^2 \text{ (คำนวณ)} = 6.04^*$$

$$\chi^2 \text{ (ตาราง)} (1,0.05) = 3.84$$

มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05

สมมติฐานที่ 7 ความสัมพันธ์ระหว่างการฝึกอบรมของเกษตรกรกับความรู้เกี่ยวกับทฤษฎีใหม่

จากการศึกษาพบว่า เกษตรกร ที่เคยเข้ารับการฝึกอบรม ส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 38.0) ระดับดี (ร้อยละ 25.7) และระดับน้อย (ร้อยละ 19.0) เช่นเดียวกับเกษตรกรที่ไม่เคยเข้ารับการฝึกอบรม (ร้อยละ 9.5 6.7 และ 1.0 ตามลำดับ)

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ การฝึกอบรมของเกษตรกรมีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่ ที่ระดับความเชื่อมั่น .05 (ตาราง 35)

ตาราง 35 ความสัมพันธ์ระหว่างการฝึกอบรมกับความรู้เกี่ยวกับทฤษฎีใหม่

การเข้ารับการฝึกอบรม	ความรู้เกี่ยวกับทฤษฎีใหม่			รวม (คน)
	ดี	ปานกลาง	น้อย	
ไม่เคย	7(6.7)	10(9.5)	1(1.0)	18(17.1)
เคย	26(25.7)	40(38.0)	20(19.0)	87(82.9)
รวม	33(32.4)	50(47.6)	21(20.0)	105(100)

$$\chi^2 (\text{คำนวณ}) = 7.27^*$$

$$\chi^2 (\text{ตาราง}) (1,0.05) = 3.84$$

มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05

สมมติฐานที่ 8 ความสัมพันธ์ระหว่างการติดต่อเจ้าหน้าที่ส่งเสริมของเกษตรกรกับความรู้เกี่ยวกับทฤษฎีใหม่

จากการศึกษาพบว่า เกษตรกร ที่เคยติดต่อกับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่ในระดับดี (ร้อยละ 21.0) ระดับปานกลาง (ร้อยละ 18.1) และระดับน้อย (ร้อยละ 6.7)

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ การติดต่อเจ้าหน้าที่ส่งเสริมของเกษตรกรมีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่ ที่ระดับความเชื่อมั่น .05 (ตาราง 36)

ตาราง 36 ความสัมพันธ์ระหว่างการติดต่อกับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรกับความรู้เกี่ยวกับทฤษฎีใหม่

จำนวนครั้งในการติดต่อ ครั้ง/เดือน	ความรู้เกี่ยวกับทฤษฎีใหม่			รวม (คน)
	ดี	ปานกลาง	น้อย	
ไม่เคย	12(14.4)	31(29.5)	14(13.3)	57(54.3)
เคย	21(21.0)	19(18.1)	7(6.7)	48(45.7)
รวม	33(32.4)	50(47.6)	21(20.0)	105(100)

$$\chi^2 (\text{คำนวณ}) = 16.39^*$$

$$\chi^2 (\text{ตาราง}) (1,0.05) = 3.84$$

มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05

4.2 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระด้านลักษณะบุคคล เศรษฐกิจ และสังคม ที่มีต่อการปฏิบัติเกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่

สมมติฐานที่ 9 ความสัมพันธ์ระหว่างเพศของเกษตรกรกับการปฏิบัติเกี่ยวกับทฤษฎีใหม่

จากการศึกษาพบว่า เกษตรกร เพศชาย ส่วนใหญ่มีการปฏิบัติเกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่ในระดับน้อย (ร้อยละ 38.1) ระดับปานกลาง (ร้อยละ 34.3) และระดับมาก (ร้อยละ 16.2)

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ เพศของเกษตรกรไม่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติเกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่ ที่ระดับความเชื่อมั่น .05 (ตาราง 37)

ตาราง 37 ความสัมพันธ์ระหว่างเพศของเกษตรกรกับการปฏิบัติเกี่ยวกับทฤษฎีใหม่

เพศ	การปฏิบัติเกี่ยวกับทฤษฎีใหม่			รวม (คน)
	มาก	ปานกลาง	น้อย	
ชาย	17(16.2)	36(34.3)	40 (38.1)	93 (88.6)
หญิง	3(2.8)	4 (3.8)	5 (4.8)	12 (11.4)
รวม	20(19.0)	40 (38.1)	45 (42.9)	105 (100)

$$\chi^2 (\text{คำนวณ}) = 3.68$$

$$\chi^2 (\text{ตาราง}) (1,0.05) = 3.84$$

ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (NS)

สมมติฐานที่ 10 ความสัมพันธ์ระหว่างอายุของเกษตรกรกับการปฏิบัติเกี่ยวกับทฤษฎีใหม่

จากการศึกษาพบว่า เกษตรกร ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 40 – 49 ปี มีการปฏิบัติเกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่ในระดับปานกลางและระดับน้อย (ร้อยละ 16.2) และระดับมาก (ร้อยละ 3.8) เช่นเดียวกับเกษตรกรที่มีช่วงอายุอื่น ๆ

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ อายุของเกษตรกรมีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติเกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่ ที่ระดับความเชื่อมั่น .05 (ตาราง 38)

ตาราง 38 ความสัมพันธ์ระหว่างอายุของเกษตรกรกับการปฏิบัติเกี่ยวกับทฤษฎีใหม่

อายุ (ปี)	การปฏิบัติเกี่ยวกับทฤษฎีใหม่			รวม
	มาก	ปานกลาง	น้อย	
20-39	6 (5.7)	16 (15.3)	17 (16.2)	39 (37.2)
40-49	10 (9.5)	21 (20.0)	28 (26.7)	59 (56.2)
60 ขึ้นไป	4 (3.8)	3 (2.9)	-	7 (6.6)
รวม	20 (19.0)	40 (38.1)	45 (42.9)	105 (100)

$$\chi^2 (\text{คำนวณ}) = 3.95 *$$

$$\chi^2 (\text{ตาราง}) (1,0.05) = 3.84$$

มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05

สมมติฐานที่ 11 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาของเกษตรกรกับการปฏิบัติเกี่ยวกับทฤษฎีใหม่

จากการศึกษาพบว่า เกษตรกร ส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษา มีการปฏิบัติเกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่ในระดับน้อย (ร้อยละ 28.6) ระดับปานกลาง (ร้อยละ 21.0 และระดับมาก (ร้อยละ 11.4)

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ ระดับการศึกษาของเกษตรกรไม่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติเกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่ ที่ระดับความเชื่อมั่น .05 (ตาราง 39)

ตาราง 39 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาของเกษตรกรกับการปฏิบัติเกี่ยวกับทฤษฎีใหม่

ระดับการศึกษา	การปฏิบัติเกี่ยวกับทฤษฎีใหม่			รวม
	มาก	ปานกลาง	น้อย	
ต่ำกว่าระดับประถมศึกษา	5 (4.8)	4 (3.8)	5 (4.8)	14 (13.3)
ระดับประถมศึกษา	12 (11.4)	22 (21.0)	30 (28.6)	64 (61.0)
ระดับมัธยมศึกษา	2 (1.9)	7 (6.7)	5 (4.8)	14 (13.3)
สูงกว่าระดับมัธยมศึกษา	1 (1.0)	7 (6.7)	5 (4.8)	13 (12.4)
รวม	20 (19.1)	40 (38.0)	45 (42.9)	105 (100)

$$\chi^2 (\text{คำนวณ}) = 3.62$$

$$\chi^2 (\text{ตาราง}) (1,0.05) = 3.84$$

ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (NS)

สมมติฐานที่ 12 ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนแรงงานของเกษตรกรกับการปฏิบัติเกี่ยวกับทฤษฎีใหม่

จากการศึกษาพบว่า เกษตรกร ส่วนใหญ่มีแรงงานจำนวน 1-2 คน มีการปฏิบัติเกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 21.9) ระดับน้อย (ร้อยละ 18.1) และระดับมาก (ร้อยละ 11.4)

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ จำนวนแรงงานของเกษตรกรไม่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติเกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่ ที่ระดับความเชื่อมั่น .05 (ตาราง 40)

ตาราง 40 ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนแรงงานกับการปฏิบัติเกี่ยวกับทฤษฎีใหม่

จำนวนแรงงาน (คน)	การปฏิบัติเกี่ยวกับทฤษฎีใหม่			รวม
	มาก	ปานกลาง	น้อย	
1-2	12 (11.4)	23 (21.9)	19 (18.1)	54 (51.4)
3 คนขึ้นไป	8 (7.6)	17 (16.2)	26 (24.8)	51 (48.6)
รวม	20 (19.0)	40 (38.1)	45 (42.9)	105(100)

$$\chi^2 (\text{คำนวณ}) = 3.03$$

$$\chi^2 (\text{ตาราง}) (1,0.05) = 3.84$$

ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (NS)

สมมติฐานที่ 13 ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ของเกษตรกรกับการปฏิบัติเกี่ยวกับทฤษฎีใหม่

จากการศึกษาพบว่า เกษตรกร ส่วนใหญ่มีรายได้ 20,000 – 50,000 บาท/ปี/ครัวเรือน มีการปฏิบัติเกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่ในระดับน้อย (ร้อยละ 23.8) ระดับปานกลาง (ร้อยละ 15.2) และระดับมาก (ร้อยละ 7.6) เช่นเดียวกับเกษตรกร ที่มีรายได้ 50,001 – 80,000 บาท/ปี/ครัวเรือน (ร้อยละ 11.7 12.4 และ 5.7 ตามลำดับ)

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ รายได้ของเกษตรกรมีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติเกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่ ที่ระดับความเชื่อมั่น .05 (ตาราง 41)

ตาราง 41 ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ของเกษตรกรกับการปฏิบัติเกี่ยวกับทฤษฎีใหม่

รายได้ (บาท)	การปฏิบัติเกี่ยวกับทฤษฎีใหม่			รวม
	มาก	ปานกลาง	น้อย	
20,000 – 50,000	8 (7.6)	16 (15.2)	25 (23.8)	49 (46.6)
50,001 – 80,000	6 (5.7)	13 (12.4)	18 (17.1)	37 (35.2)
80,001 – 110,000	3 (2.9)	5 (4.8)	-	8 (7.6)
110,001 บาทขึ้นไป	3 (2.9)	6 (5.7)	2 (1.9)	11 (10.5)
รวม	20 (19.1)	40 (38.1)	45 (42.9)	105(100)

$$\chi^2 (\text{คำนวณ}) = 4.17 *$$

$$\chi^2 (\text{ตาราง}) (1,0.05) = 3.84$$

มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05

สมมติฐานที่ 14 ความสัมพันธ์ระหว่างพื้นที่ถือครองของเกษตรกรกับการปฏิบัติเกี่ยวกับทฤษฎีใหม่

จากการศึกษาพบว่า เกษตรกร ส่วนใหญ่มีพื้นที่ 1 – 10 ไร่ มีการปฏิบัติเกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 21.0) ระดับน้อย (20.0) และระดับมาก (ร้อยละ 10.5) เช่นเดียวกับเกษตรกร ที่มีพื้นที่ในช่วงอื่นๆ

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ พื้นที่ถือครองของเกษตรกรไม่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติเกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่ ที่ระดับความเชื่อมั่น .05 (ตาราง 42)

ตาราง 42 ความสัมพันธ์ระหว่างพื้นที่ของเกษตรกรกับการปฏิบัติเกี่ยวกับทฤษฎีใหม่

พื้นที่ (ไร่)	การปฏิบัติเกี่ยวกับทฤษฎีใหม่			รวม (คน)
	มาก	ปานกลาง	น้อย	
1-10 ไร่	11 (10.5)	22 (21.0)	21 (20.0)	54 (51.4)
11-20 ไร่	4 (3.8)	12 (11.4)	14 (13.3)	30 (28.6)
21 ไร่ขึ้นไป	5 (4.8)	6 (5.7)	10 (9.5)	21 (20.0)
รวม	20 (19.1)	40 (38.1)	45 (42.8)	105(100)

$$\chi^2 (\text{คำนวณ}) = 1.27$$

$$\chi^2 (\text{ตาราง}) (1,0.05) = 3.84$$

ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (NS)

สมมติฐานที่ 15 ความสัมพันธ์ระหว่างการฝึกอบรมของเกษตรกรกับการปฏิบัติเกี่ยวกับทฤษฎีใหม่

จากการศึกษาพบว่า เกษตรกร ที่เคยเข้ารับการฝึกอบรม ส่วนใหญ่มีการปฏิบัติเกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่ในระดับน้อย (ร้อยละ 36.2) ระดับปานกลาง (ร้อยละ 31.4) และระดับมาก (ร้อยละ 16.52) เช่นเดียวกับเกษตรกรที่ไม่เคยเข้ารับการฝึกอบรม (ร้อยละ 6.6 6.6 และ 3.8 ตามลำดับ)

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ การฝึกอบรมของเกษตรกรมีความสัมพันธ์กับปฏิบัติเกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่ ที่ระดับความเชื่อมั่น .05 (ตาราง 43)

ตาราง 43 ความสัมพันธ์ระหว่างการฝึกอบรมกับการปฏิบัติเกี่ยวกับทฤษฎีใหม่

การเข้ารับการฝึกอบรม	การปฏิบัติเกี่ยวกับทฤษฎีใหม่			รวม (คน)
	มาก	ปานกลาง	น้อย	
ไม่เคย	4 (3.8)	7 (6.6)	7 (6.6)	18 (17.1)
เคย	16 (15.2)	33 (31.4)	38 (36.2)	87 (82.8)
รวม	20 (19.0)	40 (38.0)	45 (42.8)	105(100)

$$\chi^2 (\text{คำนวณ}) = 19.1 *$$

$$\chi^2 (\text{ตาราง}) (1,0.05) = 3.84$$

มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05

สมมติฐานที่ 16 ความสัมพันธ์ระหว่างการติดต่อเจ้าหน้าที่ส่งเสริมของเกษตรกรกับการปฏิบัติเกี่ยวกับทฤษฎีใหม่

จากการศึกษาพบว่า เกษตรกร ที่เคยติดต่อกับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ส่วนใหญ่มีการปฏิบัติเกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 22.9) ระดับน้อย (ร้อยละ 14.3) และระดับมาก (ร้อยละ 8.6)

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ การติดต่อเจ้าหน้าที่ส่งเสริมของเกษตรกรมีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติเกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่ ที่ระดับความเชื่อมั่น .05 (ตาราง 44)

ตารางที่ 44 ความสัมพันธ์ระหว่างการติดต่อกับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรกับการปฏิบัติเกี่ยวกับ
ทฤษฎีใหม่

จำนวนครั้งในการติดต่อ ครั้ง/เดือน	การปฏิบัติเกี่ยวกับทฤษฎีใหม่			รวม
	มาก	ปานกลาง	น้อย	
ไม่เคย	11 (10.5)	16 (15.2)	30 (28.6)	57 (54.3)
เคย	9 (8.6)	24 (22.9)	15 (14.3)	48 (45.7)
รวม	20 (19.1)	40 (38.1)	45 (42.9)	105(100)

$$\chi^2 (\text{คำนวณ}) = 4.56 *$$

$$\chi^2 (\text{ตาราง}) (1,0.05) = 3.84$$

มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของปัจจัยพื้นฐานด้านบุคคล ด้านเศรษฐกิจและสังคม กับ ความรู้และการปฏิบัติเกี่ยวกับทฤษฎีใหม่ สามารถสรุปเป็นตารางความสัมพันธ์ดังนี้

ตารางที่ 45 สรุปความสัมพันธ์ของปัจจัยพื้นฐานด้านบุคคล ด้านเศรษฐกิจและสังคม กับความรู้ และการปฏิบัติเกี่ยวกับทฤษฎีใหม่

ตัวแปรอิสระ	ความสัมพันธ์กับความรู้และการปฏิบัติทฤษฎีใหม่	
	ความรู้เกี่ยวกับทฤษฎีใหม่	การปฏิบัติเกี่ยวกับทฤษฎีใหม่
ลักษณะส่วนบุคคล		
เพศ	NS	NS
อายุ	NS	Sig [*]
ระดับการศึกษา	Sig [*]	NS
ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ		
แรงงาน	NS	NS
รายได้	NS	Sig [*]
พื้นที่ถือครอง	Sig [*]	NS
ปัจจัยทางด้านสังคม		
การฝึกอบรม	Sig [*]	Sig [*]
การติดต่อกับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร	Sig [*]	Sig [*]

Sig^{*} = มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตอนที่ 5 ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะของเกษตรกรเกี่ยวกับการทำเกษตรทฤษฎีใหม่

5.1 ปัญหาเกี่ยวกับขาดแคลนน้ำด้านการเกษตร

ปัญหาเกี่ยวกับการขาดแคลนน้ำ พบว่า ส่วนใหญ่เกษตรกร มีน้ำไม่เพียงพอต่อการทำกิจกรรมด้านการเกษตร ร้อยละ 60.9 ถึงแม้ว่า ส่วนใหญ่ เกษตรกรส่วนใหญ่ ร้อยละ 68.6 มีสระน้ำเป็นของตนเอง แต่ก็ยังไม่เพียงพอสำหรับการทำกิจกรรมด้านการเกษตรอื่น ๆ เพิ่มเติม

ข้อเสนอแนะของเกษตรกรเกี่ยวกับขาดแคลนน้ำด้านการเกษตร

ภาครัฐ ควรให้ความช่วยเหลือเกี่ยวกับการสร้างหรือขุดสระน้ำเพิ่มเติม เจาะบ่อนบาดาล หรือสนับสนุนการทำระบบน้ำหยดหรือรูปแบบการใช้น้ำที่มีประสิทธิภาพ

5.2 ปัญหาเกี่ยวกับการตลาด

ปัญหาเกี่ยวกับการตลาด พบว่า ส่วนใหญ่ราคาผลผลิตตกต่ำ โดยเฉพาะลำไยและหอมแดง ราคาผลผลิตไม่แน่นอน และการถูกกดราคาจากพ่อค้า ร้อยละ 47.6

ข้อเสนอแนะของเกษตรกรเกี่ยวกับปัญหาด้านการตลาด

ควรมีหน่วยงานที่รับผิดชอบหรือที่เกี่ยวข้องเข้ามาดูแล ในเรื่องการจัดจำหน่ายผลผลิต มีการแปรรูปผลผลิต คัดเกรดหรือมาตรฐานเพื่อกำหนดราคาขายให้เป็นราคากลาง และรวมกลุ่มกันไปจำหน่ายที่ตลาดกลาง เช่น ตลาดไท ตลาดสี่มุมเมือง เป็นต้น

5.3 ปัญหาด้านเงินทุน

ปัญหาด้านเงินทุน พบว่า ส่วนใหญ่มีเงินทุนไม่เพียงพอ แหล่งเงินทุนเพื่อการเกษตรมีจำนวนน้อย ทำให้ปริมาณเงินกู้ไม่เพียงพอต่อความต้องการ และดอกเบี้ยเงินกู้ค่อนข้างสูง ระยะเวลาคืนเงินค่อนข้างสั้น ทำให้บางครั้งเกษตรกรไม่มีเงินทุนไปชำระคืน ร้อยละ 38.1

ข้อเสนอแนะของเกษตรกรเกี่ยวกับปัญหาด้านเงินทุน

เกษตรกรส่วนใหญ่เห็นว่า ควรเพิ่มแหล่งเงินกู้ วงเงินกู้และระยะเวลาในการกู้ให้เป็นเงินกู้ระยะปานกลาง หรือ เงินกู้ระยะยาว

5.4 ปัญหาเกี่ยวกับโรคและแมลงระบาด

ปัญหาด้านโรคและแมลงระบาด พบว่า ส่วนใหญ่เกษตรกรมีปัญหา ด้านแมลงศัตรูพืชระบาดมาก ปัญหาด้านโรคของลำไย (ผลร่วง) หอมแดง (มีเชื้อรา) และ โรคของสัตว์ปีก เช่น ไก่ และ เป็ด ทำให้ผลผลิตของเกษตรกรลดลง ร้อยละ 41.0

ข้อเสนอแนะของเกษตรกรเกี่ยวกับปัญหาด้านโรคและแมลงระบาด

หน่วยงานที่เข้ามาแนะนำและฝึกอบรม ควรแนะนำการดูแลรักษา การป้องกันกำจัด ศัตรูพืช โดยใช้วิธีที่ถูกต้อง เหมาะสมและลดปริมาณการใช้สารเคมี เช่น ยาฆ่าแมลง เพื่อช่วยลดต้นทุนการผลิตของเกษตรกร

5.5 ปัญหาเกี่ยวกับราคาปัจจัยการผลิต

ปัญหาเกี่ยวกับราคาปัจจัยการผลิต พบว่า ราคาปัจจัยการผลิต ประเภท ปุ๋ย ยาฆ่าแมลง อาหารสัตว์ มีราคาเพิ่มสูงขึ้น ร้อยละ 35.2 ทำให้เกษตรกรมีต้นทุนการผลิตสูงขึ้น และไม่สามารถเพิ่มปริมาณการผลิตให้มากขึ้นกว่าเดิม

ข้อเสนอแนะของเกษตรกรเกี่ยวกับปัญหาด้านราคาปัจจัยการผลิต

ภาครัฐควรเข้ามาสนับสนุนด้านปัจจัยการผลิต โดยให้เป็นลักษณะให้เปล่าหรือในรูปแบบเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำ และควรสนับสนุนให้ทันฤดูกาลผลิต

5.6 ปัญหาเกี่ยวกับสภาพดิน

ปัญหาเกี่ยวกับสภาพดิน พบว่า สภาพความสมบูรณ์ของดินลดลงและไม่เหมาะสมสำหรับปลูกพืชบางชนิด ร้อยละ 33.3

ข้อเสนอแนะของเกษตรกรเกี่ยวกับปัญหาด้านสภาพดิน

หน่วยงาน ควรแนะนำการดูแลรักษาบำรุงดิน โดยใช้วิธีที่ถูกต้อง เหมาะสมและลดต้นทุนการผลิตของเกษตรกร รายละเอียดดังตารางที่ 46

ตารางที่ 46 ปัญหาอุปสรรค

ปัญหา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. ขาดแคลนน้ำ	64	60.9
2. ด้านการตลาด (ราคาผลผลิตตกต่ำ)	50	47.6
3. การระบาดของโรค แมลงและศัตรูพืช	43	41.0
4. ด้านเงินทุน	40	38.1
5. ราคาปัจจัยการผลิต เช่น เมล็ดพันธุ์ ปุ๋ย สารเคมี	37	35.2
6. สภาพความอุดมสมบูรณ์ของดิน	35	33.3

หมายเหตุ: เกษตรกร 1 ราย สามารถตอบได้มากกว่า 1 ข้อ